GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4. Ner pojedynczy gr. 10.

N^RO 168

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 25 Czerwca 1830 roku w Piątek.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KROLESTWO POLSKIE.

— *Trybunał cywilny I instancji wdztwa Augustowskiego wydziału I.* — Wskutek żądania Józefa Dąbrowskiego, uwiadamia interessantów, iż przedsięwziętą będzie w tutejszym trybunale regulacja hypoteki części dóbr ziemiańskich na wsiach Rus, Sokoły stare i nowe z przyległością zwaną Okręgi w parafji Sokołowskiéj w pcie Tykocińskim obwodzie Łomżyńskim wdztwie Augustowskiém położonych; wzywa przeto onychże, aby się do takowéj regulacji w terminie d. 20 października r. b. zrana o godzinie 9 w kancellarji ziemiańskiéj wdztwa Augustowskiego, przed Wincentym Klimontowiczem rejentem, do téj czynności wyznaczonym, w mieście Łomży z prawami swemi i dowodami, osobiście, lub przez pełnomocników urzędownie i specjalnie umocowanych, pod skutkami prekluzji w art. 154 prawa o hypotekach z r. 1818 zastrzeżonemi, zgłosili się. Uwiadamia ich oraz, iż decyzja wydziału hypotecznego, ogłoszoną zostanie dnia następnego po regulacji, od tego dnia czas do odwołania się prawem oznaczony, upływać zacznie. — Łomża dnia 7 czerwca 1830 r. — Za prezesa, *Roman.* — Za sekr. *Nowowieski.*

— *Kommissja wdztwa Mazowieckiego.* — Podaje niniejszém do wiadomości publicznéj, że dobra rządowe Brysk i Góra w obwodzie Łęczyckim położone, są do nabycia, z wolnéj ręki pod warunkami jakie w pismach publicznych mianowicie w Dzienniku Powszechnym Krajowym Nr 70, 71 i 73; w Gazecie Warszawskiéj Nr 74; w Gazecie Polskiéj Nr 112, 113 i 114; w Gazecie Korrespondenta i Dzienniku wdzkim ogłoszone zostały. Żądający nabycia dóbr takowych, mogą bąć do kommissji wdzkiéj, bąć do kommissji rządowéj przychodów i skarbu, swoję w téj mierze podać deklarację. — Warszawa d. 3 czerwca 1830 r. Radca stanu prezes, *Rembieliński.* — Za Sekr. jlnego, *Komirowski.*

— *Kommissja wdztwa Krakowskiego.* — Z powołaniem się do obwieszczenia w Nr. 154, 155 i 156 niniejszéj gazety umieszczonego, zawiadamia publiczność: iż drugi termin do licytacji sprzedaży prawa wieczystego wojtostwa Okradzionowa, w obwodzie Olkuskim położonego, na dniu 21 lipca r. b. oznacza się. — W Kielcach dnia 17 czerwca 1830 roku. — Za prezesa *Paprocki.* — Sekretarz jeneralny *Zamojski.*

Posiedzenie Sejmowe

Rapport ogólny Rady stanu.

(Dalszy Ciąg.)

(Wydział skarbowy.)

H. Tytuń i tabaka. — Zapewniony skarbowi corocznie w summie złp. 1,350,000 z tego źródła dochód, pobrany był w zupełnéj ilości i przyniósł w piérwszych czterech latach złotych polskich 5,400,000. Skutkiem zaś umowy o administrację tego dochodu na lat 6 w roku 1827 zawartéj, a od 1 sierpnia 1828 roku początek biorącéj, dochód z tego źródła o zł. 412,000 rocznie się powiększył, i przyniósł w r. 1828 złp. 1,516,666 gr. 20. Czyli w ogóle w pięciu latach przeszłych zł. 6,916,666 gr. 20. Dochód zaś ten porównany z wpływami z pięciu lat poprzednich wynoszącemi zł. 5,874,250, okazuje się być wyższym o zł. 1,042,416 gr. 20. Oprócz wyższéj summy dzierżawnéj, jak się to wspomniało, zapewnioną została skarbowi korzyść i z przewyżki, jaka nad liczbę funtów za podstawę do nowego układu przyjęta, sprzedaną corocznie być może. Do spieniężonych w pięciu latach tytuniów i tabak, wchodzi większa część wyrobionych w krajowych fabrykach, z liścia krajowego; jakoż plantacje onego były przedmiotem troskliwości władzy skarbowéj, z nich zakupiono do fabryk administracji: w roku 1824 centnarów $21,079\frac{43}{100}$ za złp. 560,062 gr. 13, w r. 1825 cntr. $31,506\frac{3}{100}$ za zł. 861,711 gr. 10, w r. 1826 cntr. $17,964\frac{11}{100}$ za zł. 491,461 gr. 1, w r. 1827 cntr. $26,415\frac{80}{100}$ za zł. 701,672 gr. 16, w r. 1828 cntr. $25,392\frac{29}{100}$ za zł. 694,991 gr. 12. Co w średniém przecięciu, daje na rok centnarów 24,471, za zł. 661,979.

I. Loterja, Poczta, Mennica, dochody z mostów, kar i wszelkie inne przypadkowe.

Z różnych tych źródeł miało wpłynąć:

W roku 1824. Podług budżetu zł. 2,508,181 gr. 18, wpłynęło zł. 2,594,235 gr. 3, więcéj zatém zł. 86,053 gr. 15. — W roku 1825. Miało wpłynąć zł. 1,557,646 gr. 13, wpłynęło zł. 1,286,687 gr. 19, mniéj zatém zł. 270,958 gr. 24. — W roku 1826. Miało wpłynąć zł. 1,692,509 gr. 21, wpłynęło zł. 1,244,877 gr. 29, mniéj zatém zł. 447,631 gr. 22. — W roku 1827. Miało wpłynąć zł. 1,498,232 gr. 18, wpłynęło zł. 1,575,601 gr. 23, więcéj zatém zł. 77,369 gr. 5. — W roku 1828. Miało wpłynąć złotych 1,518,248 gr. 3, wpłynęło zł. 1,600,483 gr. 6, więcéj zatém zł. 82,235 gr. 3. — W ciągu zaś lat pięciu miało wpły-

nąć podług budżetu zł. 8,774,818 gr. 13, wpłynęło istotnie zł. 8,301,885 gr. 20, a zatém mniéj zł. 472,932 gr. 23; a w porównaniu z wpływem z pięciu lat poprzednich wynoszącym zł. 8,710,514 gr. 28, podobnież mniéj złp. 408,629 gr. 8. — Zmniejszenie to nie jest rzeczywistym ubytkiem dla skarbu. — Nadmieniono wyżéj już o uskutecznionym podziale źródeł percepty publicznéj na wchodzącą do kass skarbowych, i na pobieraną przez kassy pod zarządem innych władz będące. Skutkiem téj zasady wynikło, że dochód z poczty dawniéj brutto zamieszczony, rozdzielony został: na fundusz do utrzymania służby pocztowéj potrzebny, i na przewyżkę od wydatków tych pozostającą. Gdy zaś piérwsza z nich została w użyciu władzy pocztowéj, pod nadzorem kommissji rządowéj spraw wewnętrznych, a drugą tylko policzono na dochód publicznego skarbu, już więc summa dochodów pocztowych zł. 1,147,927 gr. 17 na wydatki poczty przeznaczona, od roku 1825 przestała numerycznie tego tytułu w rachunkach skarbowych powiększać.

Mimo tego wszakże dochod ze źródeł niniejszym tytułem objętych, w latach ostatnich rzeczywiście był wyższym, a mianowicie: — z loterji, przez wypadek losu, i przez korzystniéj w roku 1826, na lat sześć zawartą umowę o dzierżawę loterji klassycznéj, na któréj skarb zł. 120,000 rocznego wyjednał zwiększenia; z poczty przez rozwinięcie się nowych instytucji w kraju, wzrost fabryk, a przez to ożywione stosunki wewnętrzne i zewnętrzne, tudzież przez niektóre ulepszenia w manipulacji i kontrolli; z kar zaś, i innych dochodów przypadkowych, przez przejście na etat skarbowy, kar sądowych, policyjnych i administracyjnych. Załączone przy zdaniu sprawy niniejszém obrazy, podają ze źródeł tytułu tego znaczną zaległość: pochodzi to ztąd, że pobór tych rozdrobnionych należytości, od osób zmieniających często miejsce zamieszkania, i najczęściéj zubożałych, znacznym podlega trudnościom. Inne zaś źródła w tym tytule objęte, jako to: dochód z mostu i dochód z mennicy, ani na pomnożenie, ani na zniżenie wpływu nie działały; piérwszy bowiem z mostu pod Warszawą, był corocznie w jednostajnéj summie złp. 60,000 przez urząd municypalny do skarbu wnoszonym. Drugi zaś pochodzący tylko z szczupłych zysków, jakie z wybijania pieniędzy, i wyrzynania pieczęci i stempli dla mennicy prawo zostawiło, nie jest na teraz źródłem zasilającém dochody skarbowe, lecz służy jedynie na utrzymanie saméjże mennicy, a przewyżka, jeżli od wydatków jaka pozostaje, powiększa stan jéj majątkowy, z którego mennica zakupując potrzebne metale, i na pieniądze one przerabiając, utrzymuje się bez nakładów skarbu. Przez ciąg pięciu lat minionych, mennica wybiła: w złocie zł. 62,200; w srebrze zł. 3,836,561 gr. 5; w miedzi zł. 549,244 gr. 15; łącznie złp. 4,448,005 gr. 20. Stan zaś jéj majątkowy w końcu roku 1823 wynoszący zł. 322,676 gr. 1, z końcem roku 1828 doszedł do zł. 453,863 gr. 16.

(*Dalszy ciąg nastąpi*).

Izba Poselska.

Dnia 23 i 24 b. m. naradzała się izba Poselka nad projektem do prawa względem zmiany dotychczasowych przepisów co do sądownictwa w sprawach o unieważnienie małżeństwa, rozwiązanie onegoż, tudzież rozłączenie co do stołu i łoża; gdy przyszło do głosowania: za projektem było 22, przeciwko projektowi 93 kresek; większością więc 71 głosów odrzucony został.

Wiadomości Warszawskie.

— N. Pan zwiedził dnia onegdajszego konwikt xięży Pijarów na Żoliborzu o godzinie 1 z południa. Monarcha zastał uczniów konwiktu i wielu nauczycieli; z niektórymi najłaskawiéj rozmawiać raczył, a następnie zwiedził salę górną w któréj mieszkają konwiktorowie klass wyższych. N. Pan zalecił niektóre odmiany w ubiorach mundurowych uczniów, dla wygody i porządku bardzo korzystne. — Tegoż dnia zwiedzał N. Pan tutejsze szpitale cywilne, a wieczorem zaszczycić raczył wraz z N. Panią bal dany przez marszałka izby poselskiéj, na którym znajdowała się także J. C. M. W. X. panująca Sasko-Wejmarska, JJ. CC. MM. Wielcy xiążęta i J. K. M. xiąże Karol Pruski, z dostojną małżonką swoją.

— N. Pan mianować raczył pana Tęgoborskiego referendarza stanu królestwa Polskiego, konsula jeneralnego w Gdańsku, radcą stanu cesarstwa Rossyjskiego.

— Niepłonną widzimy nadzieję, że naród polski wznosząc pomnik dawcy konstytucji i swemu Wskrzesicielowi, nie zechce szczędzić wielkich nakładów. Jakoż uchwalone przez Izbę Poselską prawo, naznaczyło fundusz około 7,000,000 który jeszcze może o połowę ma być powiększony. Sejm jednomyślném przyjęciem projektu dał poznać, że umie szanować nadane narodowi swobody, że umie uczcić pamięć Wskrzesiciela.

Lecz największa troskliwość czuwać powinna nad przeznaczeniem tak ogromnéj summy; najsumienniéj należy rozebrać: jaki ma być ten pomnik, godny narodu, godny władzy. Naród, wyznajmy, uczynił wysilenie; nieważając na swoję zamożność, złożył chętnie ofiarę serca. Bolesna, nienagrodzona, byłaby, gdyby składka natchniona wdzięcznością nie miała najdobroczynniejszych celów.

Myślą moją jest wzniesienie wiekopomnemu Alexandrowi pomnika, któryby trwał przez wieki, łączył największe dobro kraju i urzeczywistnił objawione już dawniéj przez Wskrzesiciela uczucia.

Pomnikiem tym, ma być uszczęśliwienie ludzi; nie bronzy, marmury, i pyszne budowle. Sam Wskrzesiciel nasz zaniesienie pomyślności do najniższych, najwięcéj cierpiących stanów społeczeństwa, ciągle miał na swéj ojcowskiéj myśli. Świadkiem jest nadanie własności włościanom kilku prowincjom cesarstwa; wymowniejszym dla nas świadkiem jego wola, kiedy odrzucając wzniesienie sobie tryumfalnéj bramy polecił zakupienie własności kilkunastu włościanom, na pamiątkę wskrzeszenia królestwa.

Władca ten przeniosł się do wieczności. Alež, my, nie powinniśmy szanować jego dobroczynnych, prawdziwie miłością ludzkości natchnionych życzeń? Czyliż nie powinniśmy unieśmiertelnić jego myśli, zapowiadających, jakie pragnął widzieć sobie wznoszone pomniki? Chciał zanieść pociechę, dobry byt i domowe cnoty w tak zacny stan społeczeństwa, jakim jest włościański. Możnaż pomyśleć więcéj wzniosły, więcéj dobroczynny pomnik, mogący się oprzeć burzom i przemianom czasów i narodów? Marmury, budowle miną, ale raz nadane uszczęśliwienie towarzystwu jest wieczne, jeśli tylko dzieła ludzi wiecznemi nazywać wolno.

Pragnę więc, aby pomnik ten uszczęśliwił włościan, przez nadanie im zupełnéj własności ziemi. Własność ziemi, robi, że tak powiem, czarodziejską przemianę w

człowieku; obudza uczucie moralnéj niepodległości, wskrzesza godność ludzkiéj natury, zaszczepia domowe i publiczne cnoty, uczy oszczędności, pomnaża bogactwo kraju, nakazuje kochać prawa. Żyjącemi tych prawd dowodami, są narody, które, odrzucając przesądy, zrzekając się przywłaszczeń, ośmieliły się swoim włościanom przyznać, a może zwrócić własność ziemi.

Można zakupienie własności ziemi włościanom podwojnie, a zawsze dobroczynnie uważać. Albo na raz za całą summę własność zakupić; albo stopniowo procentami od złożonéj składki, nabywać grunta rolnikom. W piérwszym razie możemy dać krajowi 1600 właścicieli. Wielki pomnik! Nieocenione dobrodziejstwo! Na zakupienie saméj ziemi przeznaczam 3500 zł. na budowle 1000 zł., a na kapitał rolniczy 1500 złp. W drugim razie, 10,000,000 zł., gdyż taką będzie powiększona darem składka, daje przeszło 500,000 zł. procentu. Rachując podobnie 6000 zł. na jednego włościanina, rok rocznie może kraj zyskiwać 83 właścicieli. Ta myśl może za wiek zupełnie urzeczywistnić się mogąca nie zaspokaja niecierpliwości i dumy, ale zaspokaja prawych przyjaciół ludzkości, którzy lubią zakładać szczęście przyszłych pokoleń, i często lepiéj umieją życzyć potomnym, niż sobie. Co za wielka, co za szlachetna myśl! Polska mieć będzie samych tylko właścicieli! Nie będzie miała niewolników! Gdyż, wyznajmy otwarcie, niewolnikami są nasi włościanie. Mają wolność, lecz nie mają własności, a wolność dla włościanina, pozbawionego własności, jest raczéj klęską niż dobrodziejstwem, źródłem nędzy i bezmoralności, i nie jest początkiem dobrego bytu, miłości praw i obyczajów. Przy własności ziemi dopiéro, przy zupełnéj własności, zaczynamy cenić moralną niepodległość, zaczynamy być prawdziwymi obywatelami.

Jakie materjalne, niezmiernie ważne korzyści zapowiada krajowi, nadanie własności włościanom, nie potrzebuję dowodzić. Mówią za mną doświadczenie i przykład, Anglji, Francji, Niemiec, Zjednoczonych Krajów amerykańskich i Niderlandów. Najbliższemi atoli i niezawodnemi korzyściami są pomnożenie ludności, podniesienie rolnictwa, powiększanie wyrobów, a co największa zdumiewające rozkwitnienie przemysłu, gdyż kapitały koniecznie ku wszelkim i najmniejszym gałęziom przemysłu bez przymusu, ale dobrowolnie zwrócić się muszą. Historja naucza, przez jakie klęski, przez jakie nieszczęścia niższe stany, zyskiwały własność ziemi i prawa. Nasi włościanie już mają prawa; przed obliczem praw są równi wszystkim. Teraz Polska nieznanym w dziejach ludów przykładem, nieobrażając dzisiejszych właścicieli i najmniéj ścisłego prawa własności; może swoim włościanom nadać własność i rzeczywiste, nie na piśmie tylko, obywatelskie prawa. Potomność by nam wyrzucała, gdybyśmy tak wielkiéj zaniechali myśli.

Tak znamienite korzyści mają spłynąć na nasz kraj, z zaprowadzenia tak dobroczynnego summą tą rozporządzenia. Każdy czuje zapewne prawdziwość moich zasad. Dość mi uchylić zasłonę, aby prawdziwi przyjaciele narodu, cały, w najodleglejszych skutkach postęp rozwinienia méj myśli przewidzieć mogli.

Zakupienie przeto własności włościanom, będzie niezachwianym żyjącym pomnikiem. Każdy włościanin na polskiéj ziemi, błogosławić będzie pamięć Wskrzesiciela, Wielki, spaniały czyn narodu, który tak pięknie pamięć swego dobroczyńcy, unieśmiertelnić umiał. Powtarzam: *posągi, marmury, budowle znikają. Szczęście kilku miljonów, wdzięczność ludu, są wieczne. Takie wskrzesicielowi ojczyzny, dawcy konstytucji wznośmy pomniki.*

Roman Hr. *Sołtyk.*

— *Z Łowicza d.* 19 *czerwca.* — W dniu dzisiéjszym mieszkańcy Łowicza uszczęśliwieni zostali przez zjazd NN. Państwa, to jest: N. cesarz Jmć i król zjechał tu o godzinie 8 w wieczór dla spotkania N. cesarzowéj wracającéj z Śląska, która z dostojnym swym bratem J. K. M. xięciem Karolem Pruskim o pół godziny późniéj przybyła. Wieczorem całe miasto rzęsisto było oświecone, oraz ratusz miejski, na którym jaśniała cyfra NN. państwa. — Wszyscy miejscowi urzędnicy, rektorowie i professorowie różnych instytutów z uczniami, oraz wszelkiego stanu licznie zgromadzeni mieszkańcy otaczali pomieszkanie NN. państwa, radosne okrzyki do późnéj nocy przez nich powtarzane przekonywały, ile byli uradowani choć krótkim tychże NN. osób pobytem. N. Cesarz o jedenastéj w nocy w towarzystwie JW. Jenerała Benkendorffa wyjechał do Warszawy, jako też J. K. M. xiąże Pruski; przy odjezdzie, NN. Pan oświadczył swoje zadowolenie W. Zawadzkiemu deputowanemu na sejm, tudzież W. Radziminskiemu kommissarzowi; pierwszemu, jako gospodarzowi domu, w którym spoczywali NN. Państwo, drugiemu, jako gospodarzowi obwodu, za gorliwość i odznaczający się porządek w usłudze dla NN. państwa okazane. — Nazajutrz N. cesarzowa i królowa zwiedziła piękną Arkadję, gdzie została powitaną przez JO. xięcia Antoniego Radziwiłła namiestnika W. X. Poznańskiego, i tamże raczyła przyjąć śniadanie, poczem zwiedziwszy rzadką oranżerję i pałac w Nieborowie, w dalszą do Warszawy przez Sochaczew udała się podróż.

AMERYKA. — Ostatnie doniesienia z Buenos-Ayres (odebrane w Anglji), dochodzą do dnia 15 marca. Jenerał Paez doniósł, że stoczył dnia 25 lutego walną bitwę z jenerałem Quirogą, któremu pojmał 1200 ludzi do niewoli, a między tymi 4 jenerałów i 4 oficerów sztabowych, 8 dział, 700 karabinów, 96 wozów, 2000 sztuk bydła, 3000 mułów, tudzież znaczne zapasy mąki i wina, nieco pieniędzy, bagaże, zapas pik, pałaszów i t. p. Stratę swoję w zabitych podaje Paez na 30 ludzi, w liczbie których jest jeden podpułkownik i jeden kapitan. Sam Quiroga schronił się do Buenos-Ayres, gdzie dopuszczono się excesów przeciwko mieszkańcom znanym z przychylności dla Paeza.

ANGLJA. — *Z Londynu, d.* 12 *czerwca.* —

— Xiąże Leopold zerwał wszelkie stosunki z stronnictwem Whigów, jak sądzą, chwilowo tylko i w oczekiwaniu pewnego ważnego wypadku. — *Sun* powiada: »Angielska szalupa wojenna popłynęła do Oran dla zabrania ztamtąd na swój pokład konsula Angielskiego, ale dej nie puścił go. Słychać, że z powodu tego popłynęła eskadra Angielska do Algieru, aby dokonać to czego szalupie nie pozwolono.« — Od miesiąca czerwca 1819 do 1827 r., uwolniły okręty Angielskie 9327 niewolników czarnych, z okrętów na których ich przewożono. Od roku zaś 1827

do końca roku zeszłego, jedna eskadra kommodora Collier oswobodziła 12,000 tych nieszczęśliwych.

AUSTRJA. — *Z Wiednia d.* 29 *maja* — Mówią że negocjacje, względem pożyczki Turecko-Rotszyldskiéj są ukończone; oto są niektóre szczegóły w tym przedmiocie. » Ilość pożyczki jest dostateczną do opłacenia kosztów wojny i kontrybucji, które Porta obowiązała się wypłacić Rossji; pieniądze będą oddane pod zarząd sułtana, w bardzo krótkich terminach, aby w przeciągu jednego roku wojska rossyjskie ustąpiły z Tureckiego terytorjum. Pożyczający dawać będzie tylko 80 za 100, a od obligacji ma się opłacać $\frac{1}{100}$ procentu w Wiedniu, Frankforcie, Amsterdamie, Londynie i Paryżu, w różnych domach rodziny Rotszylda; nakoniec nastąpi umorzenie długu, i zapewniają, że trzy wielkie mocarstwa: Francja, Anglja i Austrja za wszystko zaręczają. Niektóre osoby twierdzą, że sama Austrja chce wziąść na siebie zaręczenie, i że, dla swojego bezpieczeństwa, odbierze tymczasowo kilka nadgranicznych tureckich stanowisk, któremi będzie zarządzać, aż do zupełnego zaspokojenia długu. — Uzbrajania Porty, szczególniéj w przedmiocie marynarki, są groźne i niedozwalają mniemać, aby chciała przez utrzymanie pokoju i roztropne użycie swoich źródeł przychodu, wynagrodzić poniesione straty. Flota uzbrojona powiększéj części greckimi majtkami, jest większą niżeli była przed bitwą pod Nawarynem, lub w każdym innym czasie. Uzbrajania te tak dalece postąpiły, że pierwszy téj floty oddział, złożony z 30stu rozmaitych statków, może w krótkim czasie wyjdzie pod żagle. Drugi oddział, prawie równy w sile piérwszemu, nie omieszka udać się za pierwszym. Mniemają, że wojenna marynarka składać się będzie ze stu żagli. — Zamiarem Porty jest najprzód okazać się silną na Czarném morzu: być może iż zamyśla także nie być obcą wskutkach, jakie mają wypaść na afrykańskich brzegach, aby przeszkodzić Francji do odniesienia istotnych z swéj wyprawy korzyści.—Anglja, jak mówią gwarantuje Porcie i jéj poddanym stan *statu quo*. Zresztą Porta usiłuje zachować przyjacielskie stosunki z wszystkiemi innemi mocarstwami stałego lądu; polityka, w któréj porady Anglji zapewne mają pewny udział. Albowiem, im większe jest współubieganie się tych, którzy mają udział w handlowych korzyściach, dozwolonych przez Rossję Adryanopolskim traktatem, tém więcéj téż same korzyści tracą z swéj ważności dla Rossjan, i do tego to właśnie jak niektóre pisma utrzymują, zmierza Anglja, gdyż niczego się tyle nie obawia w tych morskich okolicach, jak powiększającego się rozwinięcia handlu i potęgi Rossji.

FRANCJA. — *Z Paryża d.* 12 *czerwca* — Posłano do Tulonu rozkaz, ażeby wydrukowaną tam odezwę do Algierczyków, skonfiskowano. — Podług dziennika *le Globe*, zapewniają, że z rozkazu króla Hiszpańskiego wszystkie porty wschodnie i zachodnie w Hiszpanji, będą przez czas trwania wyprawy Algierskiéj otwarte dla floty Francuzkiéj. Słychać że mianowano pana Villele prezesem głównego kollegium wyborczego w departamencie wyższéj Garony; marszałka xięcia Tarentu w Lugdunie; pana Ravez w Bordeau; pana Corbierre w Rennes; pana Labourdonnaye w Angers; pana Pastoret w departamencie Sekwany. — *Gazette* umieściła wiadomość: że wice-hr. Chateaubriand odwiedził uwięzionych za wyrokiem sądowym panów Dubois i Chatelin, redaktorów dziennika *Globe* i *National*. Pan Lafayette miał ich odwiedzić dniem wprzódy. — Cesarz Brazylski przystąpił do towarzystwa naukowego założonego przez pana Ferussac i wydającego pismo p. t. *Bulletin universel*. — Tahir-pasza nie chciał przyjąć na swój okręt dozorców kwarantanny; posłano ich więc na oddzielnym statku, ażeby zbliska uważali fregatę, na któréj się Tahir-pasza znajduje. — Słychać że admirał Duperré rozpoznawał już brzegi Algieru, lecz nie znajdując pomyślnego do lądowania wiatru, wydał rozkaz flocie aby zatrzymała się w zatoce Palma. — Wielu urzędników administracji wojennéj, którzy powrócili z Morei, przeznaczono do pełnienia służby przy wyprawie algierskiéj. Jak tylko staną we Francji, udadzą się natychmiast do miejsca swego przeznaczenia, na statku parowym który jest już w pogotowiu ku temu. — Z Madejry odebrano tu listy, w których donoszą, że d. 19 maja przybył tam nowy gubernator z Lisbony, i natychmiast rządy wyspy objął. — *Journ. de Havre* utrzymuje, że układy z rzecząpospolitą Haiti zerwane zostały; inne dzienniki nie dają temu wiary i donoszą, że układy przyszły do skutku, lecz nie uzyskały jeszcze potwierdzenia ze strony prezydenta Haiti, który chce tym sposobem zyskać tylko na czasie, ponieważ obecnie skarb rzeczypospolitéj nie jest w gotowe pieniądze zamożny.

TURCJA. — *Ze Stambułu dnia* 25 *maja*. — Tak zwana *Sandszaki-Szeryf* (chorągiew proroka), przeniesiona została dnia wczorajszego przy zachowaniu zwyczajnych obrzędów do seraju; sułtan znajdował się osobiście na tym uroczystym akcie, po skończeniu którego udał się niebawnie do Terapia, gdzie przez lato mieszkać postanowił. W Terapia będzie sułtan przyjmował powracającego z Petersburga Halil-paszę, dla którego w dowód przychylności swojéj, przeznaczył za żonę xiężniczkę Hadidszę, swoję siostrzenicę a córkę sułtana Mustafy IV. — Przybył tu Amerykański komodor i pan Ofley konsul Amerykański w Smirnie, którzy łącznie z panem Rhind, należeli do zawarcia traktatu handlowego i przyjaźni Stanów Zjed. Am. północnéj z Portą. Ratyfikacje tego traktatu wkrótce wymienione zostaną. — W Rumelji i Azji mniejszéj liczne pokazują się bandy rozbójników, powstałe z Turków wypędzonych z Grecji. — Do wielu nowych zmian i urządzeń w wojsku, które sułtan zamierzył i zaraz po przybyciu Halila chce do skutku przywieść, wymieniają urządzenie sztabu jeneralnego wojska Tureckiego, reorganizację bombardjerów czyli tak zwanych Kuburadszy, i całéj artylerji Tureckiéj. — Biskup Nikopolitański wyznania katolickiego, będący oraz apostolskim administratorem Wołoszczyzny, Józef Molajoni, przybył do tutejszéj stolicy dla załatwienia niektórych interesów kościelnych swojéj djecezji; poczém udaje się do Bukaresztu.

TEATR NARODOWY. — Ostatni koncert panny *Sontag*.

TEATR ROZMAITOŚCI. — *Pan cześnik*. — *Suknie pożyczane*. — *Doktor damski*.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO I KOMP. PRZY ULICY ŻABIEJ Nr. 472.

DODATEK.

DODATEK do Nru 168 GAZETY POLSKIEJ z 1830 r.

— *Kommissja wdztwa Krakowskiego.* — Podaje do publicznéj wiadomości, że dzierżawa propinacji z dniem ostatnim października r. b. w dobrach górniczych rządowych Dąbrowa, i na kopalni Reden expirująca, w obwodzie Olkuskim położona, jest do nowego wydzierżawienia przez licytację na czas od 1 listopada 1830 r. do 1 czerwca 1831 r. a w miarę chęci konkurentów i na cały następny rok 1831 (32). Dotychczasowa roczna summa dzierżawna wynosiła zł. 9675, lecz Kommissja wdzka załatwiając traktowanie o tę dzierżawę, zniżyła ją o $\frac{1}{4}$ część i na czas od 1 listopada r. b. do 1 czerwca 1831 r poczynać będzie licytacją od summy zł. 4232 gr. 25, na rok cały od 1 czerwca 1831 r. do 1 czerwca 1832 r. od summy zł. 7256 gr. 8; licytacja odbywać się będzie w biórze kommissji wdztwa Krakowskiego od godziny 10 przed południem dnia 12 lipca r. b., zatém mający chęć wzięcia téj dzierżawy raczą się zgłosić w terminie i miejscu wyżéj oznaczoném, zaopatrzywszy się w dowody okazujące kwalifikację, oraz w wadium $\frac{1}{4}$ część summy zł. 7256 gr. 8 wyrównywające. — Kielce d. 28 maja 1830 roku. — Za radcę stanu prezesa, *Paprocki.* — Za sekr. jlnego, *Hulanicki.*

— *Kommissja wdztwa Mazowieckiego.* — Na mocy reskryptu Kommissji rządowéj przychodów i skarbu z d. 20 stycznia r. b. Nr 2299 (429) gruntującego się na dekrecie N. Pana w Odessie pod dniem 19 sierpnia 1828 roku zapadłym, Kommissja wdzka podaje do wiadomości publicznéj; iż dobra rządowe Podgorzyce w ekonomji Brysk, obwodzie Łęczyckim położone, są do nabycia z wolnéj ręki, a razem wzywa chęć kupna mających, aby deklaracje swoje, albo do Kommissji rządowéj przychodów i skarbu, albo do bióra kommissji wdzkiéj podali.

Warunki kupna i sprzedaży dóbr tych ogłoszonemi już zostały w pismach publicznych, mianowicie w dzienniku Powszechnym krajowym Nr. 70, 71 i 73, w Gazecie Polskiéj Nr 112, 113 i 114, w Gazecie Warszawskiéj Nr 74, oraz w Gazecie Korespondenta i Dzienniku wdzkim. — Warszawa d. 25 maja 1830 roku. — Radca stanu prezes, *Rembieliński.* — Za Sekr. jln. *Komirowski.*

— *Kommissja województwa Augustowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu z d. 13 stycznia r. b. Nr. $6\frac{77}{94}$ i 14 kwietnia roku b. Nr. 23,037 gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod dniem 19 (31) sierpuia 1828 r. zapadłego, podaje do publicznéj wiadomości, iż w d. 17 sierpnia r. b. począwszy od godziny 10 zrana, odbywać się będzie w biórze kom. województwa Augustowskiego w sali sessjonalnéj publiczna licytacja na sprzedaż gruntów rządowych w obrębie wsi prywatnéj Andrykajnie w ekonomji Wyłkowyszki obwodzie Kalwaryjskim wojewódz. Augustowskiém położonych, zawierających ogólnych przestrzeni włók 3, mor. 6, pręt. 135 miary nowo-polskiéj.

Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 2607 gr. 10 w srebrze albo w listach zastawnych koloru białego w nominalnéj wartości.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy obowiązany będzie plus-licytant corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach złp. 130 gr. 11 kanonu rocznego, z wolnością wszakże spłacenia takowego monetą brzęczącą.

Niemniej oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych opłacać się także będzie nowo ustanowiony podatek ofiary wilości złp. 50 gr. 22.

Każdy przystępujący do licytacji powinien złożyć vadium złp. 260 gr. 22 w monecie srebrnéj kurs w kraju mającéj lub w listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji, obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość, to jest złp 260 gr. 22.

Za pomiar gruntów, obowiązany będzie uowo-nabywca zapłacić skarbowi złp. 38 gr. 17.

O wszystkich innych warunkach licytacyjnych prócz powyższych, każdy chęć kupna mający, powéźmie wiadomość w biórze kommissji Wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą zródła intraty wykazującą na drzwiach przy wejściu do sekcji ekonomicznéj, wywieszone będą.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu, o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się — Suwałki d. 15 maja 1830. — Za prezesa *Niemiewski* — Sekretarz jeneralny *Tomicki.*

— *Kommissja województwa Augustowskiego.* — Ponieważ ogłoszona na dzień 18 maja r. b. licytacja sprzedaży dóbr rządowych seperatnych ekonomją Łankieliszki składających, w obwodzie Kalwaryjskim województwie Augustowskiém położonych, bezskutecznie spełzła, Kommissja wojewódzka w wykonaniu reskryptu kommissji rządowéj z d. 20 stycznia r. b. Nr $\frac{2299}{429}$ zasadzającego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana, z d. 19 (31) sierpnia 1828 r. w Odessie zapadłym, podaje do publicznéj wiadomości, iż dobra te na sprzedaż z wolnéj ręki niniejszym wystawione zostaną. Każdy więc chęć kupna mający może w téj mierze bać wprost do kommissji rządowéj przychodów i skarbu, bać do kommissji wojewódzkiéj stosowną podać deklaracją, a to w przeciągu trzech miesięcznym od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia, czyli do dnia 24 sierpnia r. b. pod prekluzją. Dla wiadomości pretendentów kommissja wojewódzka nadmienia:

1. Iż dobra te składają się z wsiów czynszowych i zarobnych, a mianowicie:

a) Z kolonji Ancławka. *b)* Z wsiów Łankieliszki. *c)* Miświecie. *d)* Moliniszki. *e)* Obelupie. *f)* Podworzyszki. *g)* Pogierniewo. *h)* Pawembry. *i)* Skierpiewo. *k)* Z folwarku Łankieliszki. Łącznie z gruntami Stawka, z propinacją, niemniéj młynem deptakiem, do dóbr tych należącymi, których przestrzeń ogólna prócz probostwa wynosi włók 197, morg. 14, pręt. 79 miary nowopolskiéj.

2.) Pretium ustanowione wynosi z dóbr złp. 141,777 gr. 13 w srebrze lub w listach zastawnych koloru białego.

3.) Oprócz powyższego vadium obowiązany będzie nowo-nabywca corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach kanonu rocznego złp. 6393, z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą.

4.) Nadto przejmie tenże pożyczkę od towarz. kredytowego ziemskiego w summie złp. 162,200 zaciągnioną, od któréj przez następne 24 lata wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa, prawem sejmowém z d. 13 czerwca 1825 r. ustanowioną opłatę.

5.) Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych opłacać się będzie także nowoustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 2596 gr. 16.

6) Przystępujący do kupna tych dóbr, winien będzie złożyć vadium w summie złp. 38,548 gr. 2 w srebrze lub listach zastawnych.

O innych warunkach każdy chęć kupna mający poweźmie bliższą wiadomość z obwieszczeń w Dzienniku Powszechnym rządowym pod dniem 5, 6 i 7 marca r. b. Nro 63, 64 i 65; w Gaz. Warszawskiéj pod dniem 27 marca r. b. Nro 83. — W Gazecie Polskiéj pod dniem 14, 16 i 17 marca r. b. Nro 70, 72 i 73. — W Gazecie Korrespondenta Warszawskiego pod dniem r. b. Nro i w Dzienniku Urzędowym województwa tutéjszego pod dniem podanych do publicznéj wiadomości, jako też w biórze kommisji wojewódzkiéj, mianowicie sekcji dóbr.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu o stanie dóbr na gruncie przekonać się i w tej mierze do właściwego urzędu ekonomicznego zgłosić się. — W Suwałkach dnia 24 maja 1830 roku. — W zastępstwie prezesa *Nieniewski.* — Sekretarz jeneralny *Tomicki.*

— *Kommissja wdztwa Augustowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu daty 24 marca r. b. Nro $\frac{18}{3},\frac{403}{992}$ z r. 1830, gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod d. 19 sierpnia 1828 r. zapadłego, podaje do publicznéj wiadomości, iż w dniu 25 sierpnia r. b. począwszy od godziny 10 zrana do godziny 3 z południa, odbywać się będzie w biórze kommissji województwa Augustowskiego w sali sessjonalnéj publiczna licytacja na sprzedaż ekonomji rządowéj Sokołupiany, w obwodzie Marjampolskiém położonéj, składającéj się z wsiów Łandzajmie, Propolany, Stanajcie, Slibiny, Szuklele, z folwarku Sokołupiany, Stugiele, z gruntów karczemnych tamże, z gruntów wsi Propolany, Slibiny, i propinacji.

Licytacja zaczynać się będzie od summy złp. 153,087 gr. 21 w srebrze lub listach zastawnych koloru białego w nominalnéj wartości; jeżeli nabywający dobra zastrzeże sobie tradycją onych od dnia 1 czerwca r. b. 1830, w którym to przypadku kontrakt dotychczasowemu dzierżawcy służący przez rok 1830-31 dotrzymać będzie obowiązany, albo od summy złp. 156,396 gr. 6, jeżeli kupujący dobra zechce mieć oddaną sobie possessją onych z dniem 1 czerwca 1831 roku.

Oprócz postąpionéj na licytacji summy, obowiązany będzie plus-licytant corocznie opłacać skarbowi w dwóch ratach złp. 7055 gr. 15 kanonu, z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą. Nadto przejmie pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 139,600 zaciągnioną, od któréj przez następne lata wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa opłatę prawem sejmowém z d. 13 czerwca 1825 ustanowioną. Oprócz podatków i ciężarów do dóbr tych przywiązanych, opłacać będzie także nowoustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 2235 gr. 18. Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć vadium złp. 19,695 w srebrze lub listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji, obowiązany będzie złożyć zaraz drugą podobną ilość złp. 19,695. O innych warunkach licytacyjnych każdy chęć kupna mający poweźmie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj, gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą źródła intraty wykazującą, na drzwiach wchodnich do sekcji ekonomicznéj wywieszone będą.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — Suwałki dnia 22 maja 1830 r. — Za prezesa, *Nieniewski.* Sekretarz jeneralny, *Tomicki.*

— *Kommissja województwa Augustowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowéj przychodów i skarbu z d. 31 marca r. b. Nro $\frac{81}{17},\frac{863}{394}$ z roku 1828 i Nro $\frac{67}{13},\frac{204}{352}$ z r. 1829 gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod d. 19 (31) sierpnia 1828 r. zapadłego, podaje do publicznéj wiadomości, iż od daty dzisiejszéj za miesięcy trzy, to jest: dnia 16 sierpnia r. b. począwszy od godziny 10 zrana, odbywać się będzie w biórze kommissji wdztwa Augustowskiego w sali sessjonalnéj publiczna licytacja na sprzedaż folwarku rządowego Rostkowszczyzna, w ekonomji Królowe-Krzesło, obwodzie Kalwaryjskim województwie Augustowskiém położonego, składającego się z folwarku i wsi zarobnéj Rostkowszczyzna, oraz propinacji tamże położonéj, których przestrzeń ogólna wynosi włók 11, morgów 20, prętów 22, miary nowopolskiéj; licytacja zaczynać się będzie od summy zł. pol. 18,075 gr. 14 w srebrze albo w listach zastawnych koloru białego, nominalnéj wartości. Oprócz postąpionéj na licytacji summy obowiązany będzie plus-licytant corocznie skarbowi opłacać w dwóch ratach złp. 878 gr. 2, kanonu rocznego, z wolnością jednak spłacenia takowego monetą brzęczącą; nadto przejmie pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 6000 zaciągnioną, od któréj przez następne 24 lata wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowém dnia 13 czerwca 1825 roku ustanowioną opłatę.

Oprócz podatków i ciężarów do dóbr tych przywiązanych, opłacać się także będzie nowo-ustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 119 gr. 10.

Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć vadium złp. 1996 gr. 3 w monecie srebrnéj kurs w kraju mającéj lub w listach zastawnych, a nadto utrzymujący się przy licytacji obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość złp. 1996 gr. 3. — Za pomiar gruntów obowiązany będzie nowo-nabywca zapłacić skarbowi złp. 140 gr. 10, a zato oddbierze mappę tych dóbr z regestrem pomiarowym.

O wszystkich innych warunkach licytacyjnych prócz powyższych każdy chęć kupna mający poweźmnie wiadomość w biórze kommissji wojewódzkiéj gdzie nawet warunki kupna wraz z tabellą zródła intraty wykazującą, na drzwiach przy wejściu do sekcji ekonomicznéj, wywieszone będą.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — Suwałki dnia 15 maja 1830 r. — Za prezesa *Nieniewski.* — Sekretarz jeneralny *Tomicki.*